Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 152. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 8-го ЛИПНЯ 1978 — ЦЕНТІВ 25 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 8, 1978 No. 152. VOL. LXXXV.

УКРАЇНСЬКІ ЛІКАРІ АМЕРИКИ І КАНАДИ ВІДБУЛИ 18-ий НАУКОВИЙ З'ЇЗД

Написав д-р Ростислав Сочинський

Вінніпег. — В цих днях, коли ЗСА св'ядкували 202-ий, а Канада 111-ий день свого народження і коли на будинках Вінніпегу повівали канадські державні прапори, над входом до елегантного готелю „Вінніпег Інн" маяли аж три прапори: канадський, американський і синьожовтий український. Тут бо відбувались подвійні святкування: народження Манітобського Відділу Українського Лікарського Товариства Північної Америки та Науковий З'їзд Лікарів Америки і Канади.

Цей п'ятиденний, вже 18-ий з черги З'їзд, що відбувся тут, серед найбільшого скупчення українського поселення, від 30-го червня до 4-го липня 1978 р., спільними силами влаштували Головна Управа УЛТПА з місцем осередку в Чікаго під головуванням д-ра Василя Трухлого і Управа його новоствореного Відділу під проводом голови д-ра Броніслава Горського.

З'їзд складався з двох частин: медично-наукової та товарисько-розвагової.

Наукову програму, що містила у собі 25 доповідей і яку частинно спонзорував Раш Медичний Коледж у Чікаго, підготовив і зорганізував д-р Ігор Воєвідка з допомогою д-рів Андрія Левицького і Марії Процик.

Під час першої наукової сесії у п'ятницю, 30-го червня, відчитано такі доповіді:

1/ „Біль шиї і плеча" — д-р Юрій Трухлий;

2/ „Регабілітація пацієнтів після ампутацій" — д-р Роман Оришкевич;

3/ „Зломання шиї" — д-р Данило Шмелька.

Модератором цієї сесії був д-р А. Левицький.

Рання сесія в суботу, 1-го липня, складалася з таких доповідей:

1/ „Лікарська практика у системі соціялізованої медицини" — д-р Володимир Ґаман;

2/ „Біологічне старіння" — д-р Семеон Грушовець;

3/ „Ґеріятрія в родинній медицині" — д-р Ігор Каліцінський;

4/ „Хірургічне лікування глухоти" — д-р Павло Джуль;

5/ „Вклад українських лікарів в охорону здоров'я населення Манітоби" — д-р Володимир Бачинський.

Модератором цієї сесії був д-р Ростислав Сочинський.

У неділю, 2-го липня, відчитано такі доповіді:

1/ „Логомедицина" — д-р Роман Бучок;

2/ „Поліфармація у психіятрії" — д-р Олег Волянський;

3/ „Гнів серед суспільства" — д-р Іван Білаш;

4/ „Що родинний лікар повинен знати про ротову порожнину" — д-р Тарас Снігурович;

5/ „Обстукування живота" — д-р Роман Осінчук;

6/ „Гіпераліментація" — д-р Михайло Головатий.

Понеділок, 3-го липня. Рання сесія:

1/ „Грижі у дітей" — д-р Петро Судерман;

2/ „Роля ендоскопії в шлунково - кишкових кровотечах" — д-р Бронислав Горський;

3/ „Значення радіології у кровотечах шлунку і кишок" — д-р Р. Капровий;

4/ „Хірургічне втручання при гострих шлунково-кишкових кровотечах" — д-р Євген Карасевич;

5/ „Очні прояви системної недуги" — д-р Василь Селезінка;

6/ „Медичне лікування розладів навчання дітей" — д-р Мішель Мелин.

Модератором цієї сесії був д-р Володимир Барвінський.

Пополуднева сесія:

1/ „Застосування фізичної медицини в родинній практиці" — д-р Володимир Кривуляк;

2/ „Діягноза ниркової недуги" — д-р Татяна Терлецька-Антонович;

3/ „Очеревно-жильний шлях Левіна" — д-р Любомир Кузьмак;

4/ „Найновіші показання для цісарського розрізу" — д-р Ярослав Воєвідка;

5/ „Діягноза пістряка шийки матиці" — д-р Мирослав Грещишин.

Модератор цієї сесії: д-р Юрій Трухлий.

Про високий рівень цих доповідей свідчить факт, що їх признано як 14 го-

(Закінчення на ст. 3-ій)

Роберт Стравс радить Західній Европі поробити торговельні зміни

Вашінгтон. — Роберт Стравс, головний дорадник Білого Дому для справ міжнародної торгівлі, у середу, 5-го липня, закликав західньоевропейські країни, які належать до Европейського Спільного Ринку, цілком усунути, або принаймні зменшити перешкоди, головним чином митні податки, на продаж американських сільсько-господарських продуктів. Цього вимагає справедливість і економічна стабільність не тільки ЗСА, але цілого вільного світу — твердив Стравс, який також є головним дорадником президента Джіммі Картера відносно боротьби з інфляцією.

У Женеві, Швайцарія, вже кілька років проходять наради в справі поліпшення торгівлі між країнами вільного світу, особливо відносно пониження торговельних митних оплат, але покищо висліди з цих нарад мінімальні. Білий Дім далі надіється, що пощастить дійти до якогось порозуміння в тій справі перед вершинною економічною конференцією в Бонні, Західня Німеччина, яка має відбутися в половині липня ц. р. і в якій візьмуть участь президент Картер і лідери Британії, Італії, Західньої Німеччини, Франції, Канади і Японії. Однак, минулої середи Стравс висловив поважні сумніви щодо можливости швидкого полагодження тієї справи, вказуючи на „незрозумілу впертість" західньоевропейських країн.

Тайван може закупить ізраїльські літаки

Вашінґтон/Тайпей. — Хоча Білий Дім далі відмовляється підтвердити вістку, що уряд президента Джіммі Картера минулого тижня вирішив припинити заплянований продаж американських військових літаків типу „Ф-4" Націоналістичному Китаєві на Тайвані, то речники Державного департаменту признали, що уряд ЗСА не матиме нічого проти того, якщо Тайван вирішить закупити ізраїльські літаки типу „Кфір", які вживають мотори американської продукції.

Уряд президента Картера тепер веде делікатні переговори з комуністичним Китаєм щодо можливости встановлення нормальних дипломатичних і торговельних зв'язків, а Пекін вимагає, щоб Вашінґтон раніше зірвав зв'язки з Тайпеєм. Щоб не перешкодити кращим зв'язкам з Пекіном, уряд ЗСА вирішив припинити продаж американських літаків Тайванові, але рівнож хоче запевнити безпеку Націоналістичного Китаю перед можливим нападом комуно-китайців і тому дав згоду на продаж ізраїльських літаків Тайпеєві. Проте, ще не відомо, чи уряд Націоналістичного Китаю захоче купувати „Кфіри", які гірші від американських літаків „Ф-4". Однак, не маючи змоги купувати американські літаки, Тайван може бути змушений таки закупити ізраїльські.

ЗСА передали Ізраїлеві єгипетські пропозиції замирення

Вашінґтон/Єрусалим. — У середу, 5-го липня, американський амбасадор до Ізраїля, Семюел Луїс, передав ізраїльському міністрові закордонних справ Моше Даянові плян єгипетського уряду щодо замирення на Близькому Сході, що його віцепрезидент Волтер Мондейл два дні раніше одержав від єгипетського президента Анвара ель-Садата в Александрії, Єгипет.

Як відомо, віцепрезидент Мондейл, на чолі великої делеґації членів уряду ЗСА та представників жидівської громади в Америці, протягом трьох днів відвідував Ізраїль, де відбув наради з прем'єром Менахемом Беґіном та іншими членами ізраїльського уряду, а відтак на кілька годин зупинився в Єгипті. У висліді цієї подорожі Віцепрезидента, ізраїльський та єгипетський уряди погодилися відновити безпосередні переговори в Лондоні десь 18-19 липня, тобто переговори, які перервано в січні ц. р. До Лондону мають прибути ізраїльський та єгипетський міністри закордонних справ, Моше Даян і Мохаммед Ібраґім Камель, як теж американський державний секретар Сайрус Венс.

Щодо нового єгипетського мирового пляну, то він пропонує, щоб протягом 5-річного „переходового періоду" Ізраїль звільнив окуповані арабські території на західньому березі ріки Йордан, старовинну частину Єрусалиму і землі біля міста Ґази, а відтак ці території тимчасово були б контрольовані Йорданією та Єгиптом, тобто країнами, до яких ці землі належали перед війною в 1967-му році. У кінці 5-річного „переходового періоду" палестинські араби, мешканці цих територій, одержали б „право на самовизначення", але в єгипетському пляні не зазначено, що вони мали б право на створення самостійної держави, ані не накреслена жадна специфічна роля для Палестинської Визвольної Організації (ПВО).

Директори телебачення в Німеччині гостро скритикували „Голокост"

Бонн. — За спеціяльним звідомленням „Ню Йорк Таймсу" з 3-го липня, кореспондент цієї газети Джон Вінокур інформує про критичну настанову директорів найбільшої телевізійної сітки у Західній Німеччині, які під час засідання у Бремені вирішили, що серії з фільму „Голокост" не передаватимуть із центрального русла, а пересунуть їх на дев'ять місцевих телевізійних станцій. Цим самим і публікація преси з цього фільму буде невелика, бо ця програма перестала бути подією крайової важливости.

Фільм „Голокост" закупила за 600,000 дол. від Ен Бі Сі телевізійна західньо-німецька станція, до чого її спонукала Демократична Партія, яку очолює канцлер Гельмут Шмідт. Речник Партії твердив, що „Голокост" є не тільки важливий з уваги на посилений терор з боку правого крила, але й тому, що з політичних міркувань було б нерозважливо не закупити цього фільму. На тему правильности чи неправильности передавання цього фільму прийшло до суперечностей поміж Християнсько-Демократичною партією, яка стала в опозиції, і Соціялістично-Демократичною, яка була прихильником показу того фільму у Німеччині.

Пітер Шульц-Рор, директор програми Зюдвест Функ, який назвав цей фільм „сміттям", сказав, що „було б більш вірогідно і відважно висловитися за тим, що майже ніхто не бажає собі тієї програми, як приховувати ті передачі на місцевих станціях". Він також твердив, що через те, що у „Голокості" є багато неточностей й неправдивостей, краще його не передавати, бо він тільки насторожує неґативно глядача до цілости цього фільму. Йозеф Штравс баварський консервативний лідер, назвав цей фільм „дешевим комерціялізмом", а один із найбільших противників висвітлювання „Голокосту", директор баварських передач Гельмут Еллер, заявив, що „Голокост" сфільмований в подібному форматі як ковбойські або кримінальні фільми, що їх розглядаємо як розвагу і як щось не зовсім реалістичне та не зовсім правдиве."

Вкінці західньо-німецькі станції заявили, що рішуче буде краще, коли „Голокост" передаватимуть тільки місцеві станції навіть з цієї причини, що центральна телевізійна сітка надто обтяжена і не розпоряджає часом, щоб могти передавати цей фільм.

БІЛИЙ ДІМ ПЕРЕВІРЯЄ АКРЕДИТАЦІЇ СОВЄТСЬКИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ

Вашінґтон. — Пресові агентства інформують, що Білий Дім розпочав перевірку акредитацій чотирьох совєтських кореспондентів, правдоподібно у відповідь на переслідування і судову процедуру проти двох американських кореспондентів в Москві, Креґа Вітнія з „Ню Йорк Таймсу" і Ґеролда Пайпера з „Балтимор Сан". Совєтські журналісти відбули в пресовому департаменті розмову, доречі першу таку розмову від шістнадцятьох років, зі заступником пресового секретаря Волтером Ворфелем. Державний департамент переводить подібну перевірку також інших совєтських кореспондентів, які користуються виказками Білого Дому і мають право вступу на пресові конференції президента Картера. Джоді Повелл, пресовий секретар Білого Дому, заявив опісля на короткій пресовій конференції, що метою розмов з совєтськими журналістами є перевірити процедуру акредитації в майбутньому. Він додав, що президент Картер був повідомлений про цю процедуру і дав на це свою згоду. На запит журналістів чи цей випадок не матиме неґативного відгуку в Москві, Повелл відповів, що йому не відомо, але „неґативний відгук ми вже відчуваємо за переслідування журналістів деінде", — заявив Джоді Повелл. Акредитація для закордонних журналістів дає їм можливість продіставатися до Білого Дому, включно з вступом на пресові конференції Президента і щоденні пресові конференції, що ними проводить Джоді Повелл чи один з його заступників. Такий документ для кореспондентів видає Служба Безпеки після перевірки і рекомендації пресового бюра Білого Дому.

Сесія із совєтськими журналістами відбулася два дні після того, як державний секретар Сайрус венс і голова Крайової Ради безпеки д-р Збіґнєв Бжезінські обговорювали обвинувачення, висунені проти двох американських кореспондентів московським судом за „наклеп" на Державний Комітет совєтського телебачення і радіо, який, ніби то, вони вчинили при передачі звідомлення процесу над грузинським дисидентом Звіядом Гамсакурдією з Тбілісі, Грузинська ССР, подаючи інформації про сфабрикування органами КҐБ, телебачення і радіо „покаянної заяви" Гамсакурдії, що її вони одержали від рідних і приятелів засудженого члена Гельсінкської Групи.

Чотири совєтські журналісти, які зустрінулись на сесії з речниками Білого Дому це: Віталій Ґан, керівник вашінґтонського бюра совєтського агентства ТА-АС, який назвав сесію „конструктивною" і „приязною" Мелор Стуруа, кореспондент „Известий", органу Верховної Ради СССР; Генадій Васільєв, кореспондент „Правди", органу ЦК КПСС та Леонід Буз також кореспондент ТАСС.

Косиґін на Верховній Раді нарікав на обмеження ЗСА в торгівлі

Москва. — Ассосіейтед Пресс інформує, що прем'єр совєтського уряду Алексій Косиґін, виступаючи на відкритті літньої сесії Верховної Ради СССР, яка розпочалася в середу, 5-го липня ц. р., сильно критикував уряд З'єднаних Стейтів Америки за здержування економічної співпраці з Совєтським Союзом і небажання встановити нормальні торговельні відносини з соціялістичними країнами. Довгої промови Косиґіна, виголошеної у великому кремлівському палаці з'їздів, слухав також Леонід І. Брежнєв, генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР, виглядаючи, як стверджують кореспонденти, дещо краще, як, наприклад, в часі його офіційної візити в Західній Німеччині. На залі нарад був рівнож колишній, усунений Брежнєвом, голова Президії Верховної Ради Ніколай В. Подгорний. Він сидів немов би на острові, серед групи порожних крісел і ніхто у віддалі трьох крісел, не сидів з ним. Очевидно, ніхто також не розмовляв з колишнім совєтським „президентом".

Косиґін між іншим заявив, що Совєтський Союз веде пожвавлену торгівлю з 118-ма країнами, але торговельна виміна із ЗСА у цій торгівлі становить заледви два відсотки. „Це вказує, — заявив Косиґін, — що торгівля СССР із ЗСА є щойно в початках". Причиною такого стану він уважає неохоту уряду ЗСА пожвавити торгівлю і встановити нормальні торговельні відносини з СССР й іншими соціялістичними країнами. Косиґін, як загально здогадуються, натякав на торговельний закон ЗСА з 1974 року, який відкидає надання для Совєтського Союзу права упривілійованої держави в торговельних справах у зв'язку з совєтською еміґраційною політикою. При тому Косиґін хвалився, що СССР поширив свою торгівлю з іншими західніми країнами і своїми сателітами.

Числові дані ЗСА стверджують, що торговельний оборот Америки з Совєтським Союзом становив в 1977 році 1,62 більйони долярів, на 30 відсотків менше як в 1976 році. Імпорт совєтських товарів до ЗСА натомість збільшився на 6 відсотків і становив 234 мільйони долярів у річному відношенні. В цьому році ЗСА продали Совєтському Союзові товарів на суму 593 мільйони долярів, а імпортували на суму 144 мільйони долярів.

ВАЛЬДГАЙМ ЗДЕРЖАВ НОМІНАЦІЮ ДНЄПРОВСКОГО НА ВИСОКЕ СТАНОВИЩЕ В ОН

Женева, Швайцарія. — Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй д-р Курт Вальдгайм покищо здержав номінацію Гелія Днєпровского, совєтського громадянина, затрудненого в головній квартирі ОН в Ню Йорку, на становище директора персонального відділу в европейській квартирі в Женеві, аж до вияснення висунених проти нього закидів, що він, Днєпровскі, є старшиною КҐБ. Покищо це обвинувачення базується тільки на інформаціях преси, які вона одержала від совєтського дипломата Владіміра Резуна, який покинув свою працю в Женеві, переїхав до Великої Британії і дістав там політичний азиль. Вальдгайм заявив в середу, 5-го липня ц. р., на пресовій конференції в Женеві, куди він приїхав на сесію Економічної і Соціяльної Ради ОН, що він дав зарядження здержати дальшу процедуру переносу до Женеви Гелія Днєпровского, аж до вияснення справи висунених проти нього закидів. Відповідаючи на запитання, Вальдгайм також заявив, що він з великою увагою перевірить інформації, що другий совєтський громадянин, затруднений тепер в европейській квартирі ОН на високому становищі, Владімір К. Лобачев, є також аґентом КҐБ. Лобачев перебуває тепер в Совєтському Союзі в пошуках за перекладачами для ОН. Вальдгайм підчеркнув, що він звернувся до міністерства закордонних справ Великої Британії за підтвердженням інформацій, які появилися в пресі і які передав британцям В. Резун. Покищо обвинувачення проти двох совєтських громадян, високих урядовців ОН, базуються виключно на пресових повідомленнях. Днєпровскі, — заявив Вальдгайм, — працює для ОН 12 років без жадних закидів. „Але ми зробимо належні заходи, якщо інформації будуть підтверджені британським урядом", — сказав Вальдгайм.

Сахаров погоджується з урядом СССР щодо атомової енерґії

Ню Йорк. — Д-р Андрей Сахаров, відомий російський науковець-дисидент і оборонець прав людини, який від років засуджує внутрішню і зовнішню політику Кремля, цим разом піддержав становище уряду СССР в справі використання нуклеарної енерґії для мирних цілей.

В статті, поміщеній в „Б'юлетені науковців атомової фізики", д-р Сахаров заявив, що розвиток нуклеарної технології, є „одною з найважливіших передумов вдержання свободи Заходу та політичної й економічної незалежности кожної країни." Пригадуючи часи, коли він ще був в ласці Кремля, д-р Сахаров сказав, що він був свідком нарад совєтських лідерів, під час яких висувалось концепцію допомоги Єгиптові, зумовленої обмеженням достави нафти цією державою країнам Заходу.

У своїй статті д-р Сахаров подав подрібний плян використання нуклеарної енерґії для мирних цілей, особливо для збільшення продукції пального. Він заявився за побудовою підземних термонуклеарних реакторів та приміненням таких елементів, як торій і уран для продукції пального. Пропонований д-ром Сахаровим процес в дечому подібний до підземних експльозій малого калібру водневих бомб.

Проти цієї концепції виступив в тому самому числі „Б'юлетеню" д-р Джозеф Ротблат, відомий англійський фізик, який протягом 16-ох років займав становище генерального секретаря т. зв. „руху Паґвош", що об'єднує науковців з комуністичних і некомуністичних країн в цілях зменшення небезпеки нуклеарної війни. Д-р Ротблат уважає, що розвиток нуклеарної технології може причинитися до поширення вже існуючої прірви поміж багатими і недорозвиненими країнами. Він вказує на помилковість заложення, що буцім то розвиток нуклеарної технології автоматично причиниться до підвищення життєвої стопи в недорозвинених країнах. Навпаки, твердить д-р Ротблат, це їх зробить ще більш залежними від багатих країн. Він висуває концепцію використання незалежних, природніх джерел енерґії, таких як сонце, вітер і вода для продукції пального. Обидва науковці погоджуються в конечності економічної незалежности недорозвинених країн від багатих на запаси пального держав.

Американські кораблі підбиратимуть втікачів з Індокитаю

Вашінґтон. — Президент Джіммі картер недавно наказав капітанам американських кораблів, військових і торговельних, підбирати всіх втікачів із країн Індокитаю, які втекли з тих комуністичних держав на човнах і опинилися на відкритому морі чи біля портів, країн, які відмовляються прийняти їх — повідомив речник Державного департаменту. Крім того, уряд ЗСА вирішив дозволити тим втікачам поселитися в Америці, якщо вони цього бажають. Іміґраційна і Натуралізаційна Служба ЗСА розглядатиме справу кожного втікача окремо, щоб вирішити чи бажає він, чи вона переїхати до Америки і в якій частині Америки хоче поселитися.

Протягом перших кількох місяців ц. р. з комуністичних країн Індокитаю, зокрема з В'єтнаму, але також із Камбоджі та Ляосу. До портів Австралії, Тайланду і Малайзії прибувало кожного місяця біля 2,000 втікачів, але починаючи з травня це число збільшилося до майже 6,000. З уваги на цей зріст, як теж через відмову ряду азійських країн прийняти тих втікачів, президент Картер наказав американським капітанам підбирати їх і перевозити до портів ЗСА, якщо втікачі цього бажають. Досі, часто траплялося, що американські капітани відмовлялися підбирати цих втікачів, які часами тижнями перебували на своїх човнах серед моря, бо не знали, що з ними відтак робити. Деякі азійські країни, дізнавшись, що на американських кораблях знаходяться втікачі з Індокитаю, відмовляли цим кораблям доступу до портів, побоюючись, що будуть змушені заопікуватися цими біженцями.

Державний департамент інформує, що згідно з наказом президента Картера, капітани американських кораблів тепер можуть запевняти портових урядовців азійських країн, що втікачі будуть перевезені до ЗСА, а не залишені в тих портах. Білий Дім надіється, що інші країни вільного світу підуть за прикладом Америки.

Як відомо, від закінчення В'єтнамської війни і насильного встановлення комуністичних режимів у Південному В'єтнамі, Камбоджі і Ляосі, уряд ЗСА допоміг великій кількості втікачів з тих країн поселитися в Америці.

РІК — У — РІК...

Написав О. Шевченко

Уже протягом п'яти років на одумівській оселі „Київ", розташованій у підніжжях мальовничих Кетскильських гір, недалеко нашої славної Союзівки, відбуваються дуже успішні табори українознавства. Ці табори складаються з двох частин: вдосконалення гри на українському національному інструменті бандурі й теоретичного знання з українознавства - культури, історії, мови, літератури, політики...

Успішність таких таборів заключається в тому, що їх проводять особи з великим досвідом, знанням

(Закінчення на ст. 4-ій

Учасники Табору українознавства на одумівській оселі „Київ" в літі 1977. Сидять (зліва): Р. Роточко, Д. Іхтіаров, маестро Г.Т. Китастий, д-р Я. Гурський, А. Філімончук, П. Гурський

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holi days by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Суд у Москві

Речники Білого Дому заявили минулого тижня кореспондентам, що Адміністрація президента Картера поважно затурбована новою совєтською акцією проти двох американських кореспондентів в Совєтському Союзі — Грега Вітнія з ,,Ню Йорк Таймсу'' і Геролда Пайпера з ,,Балтимор Сан'', обвинувачених у ,,наклепі'' на Державний Комітет совєтського телебачення і радіо, бо вони, ці кореспонденти, пишучи про хід процесу над грузинським дисидентом, членом Гельсінкської Групи Звіядом Гамсакурдією, який відбувався в Тбілісі, Грузинська ССР, покликаючись на рідних і знайомих засудженого, писали, що совєтська телевізія і радіо зфабрикували ,,покаянну заяву'' грузинського патріота.

З цього й почалася судова справа проти двох американських кореспондентів, яка не має прецеденту в минулому. Раніше органи КҐБ і совєтські урядові чинники радше вдавалися до практики шантажу, включно до викинення закордонних кореспондентів поза межі Совєтського Союзу, як це було у випадку Роберта Тота, Джорджа Кримського, Крістофера Врена, Алфреда Френдлі та багатьох інших, яким совєтські урядові чинники, закинувши спочатку сім гріхів світу, порадили покинути Совєтський Союз, але ніколи не покликали їх до совєтських судів до відповідальности за поповнені ними ,,злочини''. Останнє потягнення комуно-московських верховодів, яке, очевидно, сталося за відомом Політбюра, викликало чимале здивування у цілому світі та різні інтерпретації і коментарі на Заході, де, як слушно заявляє колюмніст ,,Ню Йорк Таймсу'' Джеймс Рестон, навіть ніхто не думає карати таких же совєтських численних кореспондентів, які подають дуже часто суперечливі, а то й неправдиві інформації, ба навіть перекручують та по-своєму інтерпретують виступи західніх державних мужів, головно ті місця, які мають якенебудь відношення до Совєтського Союзу й інших комуністичних країн.

Доказом, що властиво представляє собою совєтське судівництво, може послужити також стаття в ,,Правді'', органі ЦК КПСС, у якій, ще далеко перед судовою розправою, стверджується, що обидва американські кореспонденти винні за поширення наклепів на совєтські державні установи. Це вказує також на іншу інтенцію Політбюра, а саме — на поширення страху серед акредитованих в Совєтському Союзі західніх журналістів, що за зв'язки з дисидентами та їхніми родинами і за передавання одержаних від них інформацій за кордон вони будуть потягнені до судової відповідальности, бо до їх інформацій все можна дочепити справу ,,наклепу'' на котрусь державну установу СССР, зваживши, що в Совєтському Союзі усі установи є державними. Цікаво при цьому ствердити, що Анатолій Добринін, совєтський амбасадор в ЗСА, і його пресовий радник Валентін Камєнєв також відкидали можливість анулювати виклик до суду для американських кореспондентів, бо, мовляв, суд розпоряджає ,,дуже наглядними доказами'' проти Вітнія і Пайпера.

Покищо не відомо, як закінчиться справа застрашування закордонних кореспондентів, бо в цій справі розмовлятиме ще державний секретар ЗСА Сайрус Венс з міністром закордонних справ СССР Андреєм Громиком в Женеві. Амбасадор ЗСА в Совєтському Союзу Малколм Тун веде переговори з совєтськими чинниками в Москві, а вміжчасі стало відомо, що Вітні і Пайпер відмовились стати перед совєтським судом, бо тоді вони мусіли б виявити джерела своїх інформацій і тим самим зламати основний принцип вільного журналіста.

Треба, однак, надіятися, що справа двох американських журналістів відкриє багатьом очі на так звану ,,совєтську законність'', що її комуно-московські імперіялісти намагаються представити за найсправедливішу в світі.

Проблеми НАТО

Під сучасну пору кілька факторів спричинилися до того, що дещо послабла оборонна спроможність Північно Атлантійського Союзу (НАТО). Поперше, Франція, хоча далі є членом НАТО, кілька років тому усунула свої військові частини з-під спільної команди цього оборонного союзу. Подруге, ворожнеча між Туреччиною і Грецією, двома членами НАТО, теж від'ємно впливає на силу Північно-Атлантійського Союзу. Потретє, в 1975-му році Туреччина, у відплату за ембарго на продаж їй американської зброї, встановлене Конгресом ЗСА, припинила всю діяльність на американських військових базах на турецькій території, що дуже послабило оборонну і розвідчу спроможність НАТО в стратегічно преважливій східній частині Середземного моря.

Оборонна спроможність НАТО послаблена також тим, що існує брак стандартизації відносно зброї. Конкуренція між членами цього оборонного союзу щодо продукції зброї довела до того, що країни НАТО непотрібно видають великі суми грошей на досліди та розбудову подібної зброї, замість погодитися, щоб одна держава розбудувала кращі танки, ще інша літаки і т. д. Цей брак стандартизації в ділянці зброї довів до того, що, наприклад, існує понад 30 родів антитанкової зброї, коли цілком вистачило б п'ять, військові кораблі НАТО мусять вживати 40 родів амуніції, британський літак, завданням якого є в повітрі постачати бензину для бомбовиків, не може забезпечити пальним американських літаків, існують значні різниці між радіоапаратами окремих держав, що спричинює великі труднощі в ділянці комунікації і т. д.

Отже, брак стандартизації зброї не тільки потягає за собою непотрібну дуплікацію і непотрібні витрати грошей і ресурсів, але також послаблює можливості членів НАТО ефективно співпрацювати під час воєнних акцій, як також утруднює можливості взаємного постачання зброї, амуніції, пального тощо. Це загрозливе явище, бо воно ще більше послаблює оборонну спроможність НАТО в обличчі загрози з боку Варшавського Пакту, веденого Совєтським Союзом. Комуністичний бльок вже і так переважає щодо кількости вояків і такої конвенційної зброї, як танки, гармати тощо.

Конкуренцію між державами НАТО щодо продукції зброї треба якнайвидше зліквідувати, бо ця конкуренція може стати одним із спричинників того, що за кілька років Варшавський Пакт може таки здобути військову перевагу над Північно-Атлантійським Союзом, що було б дуже поважною загрозою для дальшого існування вільного світу.

Д-р Федорончук

ЕКСПАНСІЯ МОСКОВСЬКОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ В АФРИЦІ Й АЗІЇ

II

Свавільна інтерпретація принципу легітимности кордонів

В етіопсько-сомалійському конфлікті совєти виправдували свою інтервенцію по боці Етіопії, посилаючись на принцип недоторканности кордонів, будь вони справедливі або несправедливі. Тому, що в чорній Африці майже всі кордони є умовними, накресленими в колоніяльну добу, то піддати дискусії якийсь кордон, навіть зі справедливих етнічних мотивів, означає практично заперечувати всі кордони і підпалити континент 12-ти тисяч племен. У відношенні до нової війни за сецесію Шаби (кол. Катанґи) від Заїра (кол. бельгійського Конґо), принцип непорушности кордонів є по боці президента Заїре Мобуту Сезе Секо, котрий обвинувачує совєти й кубинців у підтримуванні бунтівничих племінних сил.

СССР обстоює і заперечує, залежно від користи, цей самий принцип легітимности. Вже в березні 1977 року, коли територіяльну цілість Заїре обороняло марокканське військо завдяки французькому повітряному мостові, совєти стали були по боці сецесіоністів і проти непорушности кордонів. Тоді, під час ,,вісімдесятиденної війни'', напад катангських бунтівників прийшов з Анґоли. В травні ц. р. набіг прийшов з Анґоли через Замбію. Цим разом, як і тоді, йшлося про племінний конфлікт, використовуваний великодержавною політикою Москви.

Совєто-кубинський наступ відбувається здовж лінії, яка йде від Анґоли до Африканського Рогу. За даними американського Державного департаменту, кубинський експедиційний корпус в Африці нараховує тепер 40 тисяч вояків, з яких 17 тисяч в Етіопії. Одночасно з другою війною Шаби відбувається етіопська офензива з совєтсько-кубинською підтримкою проти ерітрейських самостійників. У випадку Ерітреї, прилученої царем Гайле Селляссіє до Етіопії, ерітрейські самостійники, а не етіопи, можуть посилати на принцип легітимности. Кубинський військовий контингент находиться також в південному Ємені, а совєтська фльота в Аденській затоці. Якщо в Шабі предметом суперечки є мідь та інші стратегічні мінерали, то в районі Червоного моря — нафта.

Москва твердить, що бореться за збереження геополітичного упорядкування в Африці проти намагань змінити кордони африканських держав, успадковані від колоніялізму. Але коли для неї є вигідним, то деякі рухи вона визначає ,,революційними'' і отже узаконненими порушувати кордони (напр., катанґійські бунтівники), а коли не є корисним, то визначає їх ,,сецесіоністськими'' і засуджує, як такі (напр., ерітрейські самостійники). Москва не заперечує присутности своїх військових ,,дорадників'' в Африці, але твердить, що їх туди запросили.

,,Обмежені війни''

Кремлівські стратеги відкрили ,,обмежені війни'' Для них ,,гарячі'' зони Африки є ляботаторією, в середині якої можна випробовувати американську здатність протидії. ,,Обмежені війни'' характеризуються фактом, що ,,обмеженими'' є вживані засоби порівняно з цілями, до яких прямується. ,,Виклик'' ЗСА не відбувається на терені стратегічної зброї, а на терені зброї конвенціональної. Цей ,,виклик'' не є прямий, а посередній, отже не містить в собі великого риску.

,,Так, — писала нещодавно ,,Правда'', — в деяких випадках СССР допомагав африканським країнам, але йшлося завжди про допомогу для жертв агресії''. Очевидно, ,,Правда'' замовчує допомогу, яку СССР дає Етіопії проти ерітрейських самостійників, котрі — за совєтськими теоріями — мали рацію прагнути незалежности, коли в Аддіс Абебі був реакційний уряд (і приязний до американців) Гайле Селяссіє тоді, як вони неправими тепер, коли в Аддіс Абебі є уряд революційний (і приязний до Москви) полковника Менґісту.

Комуністичний переворот в Афганістані

Одночасно тиск московсько-совєтського експансіонізму здійснюється також в Азії. Москва інспірувала кривавий комуністичний переворот в Афганістані (27 і 28 квітня), в наслідок якого був повалений й убитий президент Могаммед Дауд. Відомо, що переворот був до подробиць підготовлений інфільтрацією зброї для війська, поліції й бюрократії з боку аґентів КҐБ. Новий уряд, встановлений офіцерами і очолений комуністом Ноор Могаммедом Таракі, був визнаний Москвою в 45-ти хвилинах. Тепер вплив СССР, теж з цього напрямку, наблизився до нафтової зони.

Афганістан має дуже важливу геополітичну позицію (в минулому його вважали перехрестям Азії) так, що всяке його внутрішнє збурення ризикує викликати низку потрясень у сусідніх державах. Ця країна, хоч і позбавлена виходу до моря, є насправді важливим місцем переходу в напрямі гарячих морів і саме Аравійського моря, що є головним шляхом для нафти та інших сирівців між Сходом і Заходом. Тому комуністичний переворот в Афганістані викликав занепокоєння в сусідніх країнах, зокрема в Пакістані, Ірані й Китаї. Пекін осудив переворот, говорячи про ,,військовий державний переворот'' і зволікаючи з дипломатичним визнанням нового режиму.

Коли в Азії було ще два білі імперіялізми, Велика Британія завжди боролася з царською Росією за контролю над цією територією і спромоглася була перешкодити царям, і навіть Сталінові, зробити її вихідною базою для прямування до гарячих морів. Після Другої світової війни і з деколонізацією Захід практично не цікавився афганістанськими справами, і Москві вдалося легко привабити щораз більше Афганістан у свою орбіту, виходячи з економічних зв'язків. До 1973 року в Афганістані був ще король, але його вояки мали совєтську зброю. Ніхто не міг протидіяти, коли Кремль рішив був, що настав час замінити королівське самодержавство — ,,демократичним'' Могаммада Дауда. Цей останній, доведений в цей спосіб до влади, з бігом часу розчарував кремлівських можновладців, принаймні з моменту, коли помітив, що вони приготовляли для нього кінець Керенського і намагався врятуватися, відкриваючи країну іншим політичним впливам: іранському, індійському, а в останніх часах — арабському. На першу половину травня ц. р. Дауд скликав був до Кабулю вершинну конференцію невтральних країн, з апробатою, між іншим, Китаю і Савдійської Аравії. Ця ініціятива спонукало ймовірно Кремль прискорити комуністичний переворот.

Червоні тіні над Пакістаном

Наслідки перевороту бачимо на мапі. Совєтський кордон пересунувся сотки кілометрів у південному напрямі й межує тепер з країною, до якої застосовуватиметься найближчий тиск: Пакістан. Американці видумали ,,теорію доміно'', але послідовно переводить її в життя СССР. Пакістан ще не піднісся від поразки й територіяльних ампутацій, яких зазнав від агресивности Індії Індіри Ганді з совєтською допомогою. Він внутрішньо неустабілізований і йому загрожують сецесіоністські

(Закінчення на ст. 3-ій)

ЕВОЛЮЦІЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ІНТЕЛІҐЕНЦІЇ

Найдосконалішим компютором вважається під сучасну пору людський мозок, що при допомозі кільканадцяти більйонів нервових клітин (невронів) та дуже складних біохімічних реакцій контролює цілий наш організм та становить джерело творчости людини, його надхнення, його щастя і його турбот. Ми є свідками незвичайно скорого розвитку електронного компютора, що починає наслідувати людський мозок та стає його поважним конкурентом. Перші електронні компютори мали тільки чудесну пам'ять та математичну спосібність. Найновіші компютори не тільки зменшили свій об'єм до мініятюрної величини, але устатковані також електронною мережею, що дає їм змогу вчитися через досвід, провадити довгі дискусії, ставити дуже влучні питання, а навіть творити поезії та музичні мелодії.

Спорудники компюторів вірять, що за 15 років появляться нові ґенерації компюторів, що будуть в спромозі ідеально наслідувати дію нашого мозку та започаткують нову форму ,,життя". Це твердження виглядає парадоксальним тому, що компютор не має спонуки та емоції живого організму. Але ті речі, якщо вони потрібні можна буде запрограмувати в його електронну мережу так, як це зробила природа з мозком пра-людини, як засобу його існування та пристосування до довкілля. Компютори дорівнюють мозкові людини у багатьох випадках, а якщо йде про скорі рішення, потрібні у випадку кризи, часто його перевищають. Одним з недоліків людського мозку це трудність сприймання кількох русел інформацій одночасно та скорої реакції на них. Цей недолік, це вислід повільного темпа життя тому 100,000 років.

Хоч людина контролює життя, спосібності компюторів ростуть з фантастичною скорістю, в тому часі, коли інтеліґенція людини виявляє дуже повільний ріст. Сила компюторів росте експоненто і за час від 1946 вона збільшилася 10-кратно. Досі вирощено 4 ґенерації компюторів, що становлять 4 ланки її еволюції: компютори з вакуумними лямпами, з транзісторами, інтегровими мережами та чудо-оскілками, за якими поспішно працює 5-та ґенерація, побудована на езотеричнім принципі ,,бульковоі" пам'яті та функцій Джозефсона, що має появитися офіційно на ринку в 1980-их роках.

В 1990-их роках появиться 6-та ґенерація, якої пактність, сила розумування та інтеліґенція якої побудована на кремію, почне дорівнюватися людському мозку. В тому часі ультраінтеліґентні машини будуть співпрацювати з найбільшими умами світу над розв'язкою наших важливих щоденних проблем. В XXI сторіччі, на думку президента Дартмут універсиету Дек. Кемені наступить симбіозна сполука людини та компютора, в якій компютор, дитина людського мозку, перейме домену чистого думання і стане спасінням для людства в його складній соціяльній, економічній та енерґетичній добі. Але те співучасництво, на думку Роберта Ястрова, визначного знавця компюторів та директора НАСА (Інститут Ґоддарда), буде короткотривале. Бо інтеліґенція компютора буде рости по стрімкій кривій лінії вгору, в тому часі, коли еволюція людини становить вже закінчену главу в історії його життя. Людський мозок не змінився, а щонайменше його величина в останніх 100,000 роках. І хоч організація мозку могла поліпшитися в тому часі, скількість інформацій та інформаційних сполук, що їх можна втиснути в його череп, є обмежена його величиною.

Це не означає зовсім, що еволюція людської інтеліґенції на землі закінчена. На основі інформацій з минулого, слід сподіватися, що з людини виникнуть нові породи, що перевершать її осяги, так як вона перевершила осяги свого попередника, гомо ректус-а.

Історія життя доказує, що для вирощення новоїпороди треба мільйонів Тому, що більшість плянет у Всесвіті є не лише мільйони, але більйони літ старші за Землю, життя на них якщо зробити заложення, що воно розкинуто щедро в космосі, мусіло давно перейти вже етап, в якій ми незабаром ввійдемо.

Більйон років, це довгий тривок часу для еволюції. Тому більйон літ, найвищу форму життя на нашій плянеті, становив хробак. І тому ми навіть не в силі уявити собі, як виглядає найвища форма життя на плянеті, старшої за нашу один більйон літ.

Ті суперінтеліґентні єства напевно не мають людської форми, яку ми бачили в фантастичних фільмах ,,Війна зір", чи ,,Близький зутик Третього Роду".

В космосі, що існує більйони літ, людська форма напевно не становить стандартної форми інтеліґентного життя.

Тому 50 літ електромагнетні телевізійні сиґнали перших телевізійних станцій полинули в космос та дійшли вже мабуть до замешкалих плянет, віддалених від нас 50 світляних літ. Отже наші сусіди знають вже про те, що ми існуємо і перешлють нам напевно за кількадесят літ вістку про себе. Думаю, що ми будемо дуже розчаровані, коли побачимо сильветки тих людей, що матимуть форму циліндра та голову з кремієвим мозком.

З НАШИХ БУДНІВ

,,ІВАНІЯДА"

В клюбі ,,Трембіта'' на Союзівці хтось з присутніх патріотів висловив оригінальний погляд, що тепер настане нова епоха в житті політичної еміґрації, поскільки на різних важливих та відповідальних постах опинилися — Івани!

— Ну, подивіться: головним предсідником УН Союзу обрано на 29-ій Конвенції Івана Флиса. Головним предсідником Українського Робітничого Союзу, — що перехристився з ,,Робітничого'' на ,,Братський'', — переобрано на 19-ій Конвенції Івана Олексина. Головою Союзу Українок Америки перевибрало жіноцтво на 18-ій Конвенції СУА Іванну Рожанковську, яку можна б назвати ,,Іваном в спідниці'', якби не те, що наші пані зрівнялися тепер з чоловіками в царині моди...

В цьому місці забрав слово автор цих рядків (теж Іван, між нами кажучи) і підкреслив дуже важливу подію, що сталася на згаданій 19-ій Конвенції УРСоюзу: оце вперше в історії української літератури вибрано головним радним братської установи українського письменника і члена ,,Слова'' — Івана Смолія... Значить, ще один Іван опинився на вершинах!

Вив'язалась довша дискусія на тему, чи діючий голова Української Національної Ради, ред. Іван Кедрин-Рудницький, є далі діючим і після того, як пан президент Микола Лівицький розв'язав УНРаду?.. Гості Союзівки, які недавно відвідали Гантер, запевняли, що пан редактор Кедрин не тільки не почуває себе ,,сфайрованим'', але й проявляє тепер надзвичайну діяльність: допомагає нашому Екові продавати картини в павільйоні ,,Ксеня'' і безнастанно шукає четвертого до бриджа!

А втім, в Гантері маємо ще одного Івана-активіста — д-ра І. Макаревича, що віднедавна перекваліфікувався на фризієра і стриже машинкою траву довкола ,,Гражди'', готуючись до врочистого благословення цього Культурного Осередку в день празника св. Івана Христителя. Все ж таки найактивнішим Іваном в цій країні, — якщо йде мова про його мобільність, — треба вважати ред. Івана Дурбака, одного з тих Іванів, що в котрому реґіональному комітеті ти його не посій, там він і вродиться.

Накінець, гадаю, випадає нам, Іванам, переслати привіт і салют нашій найменшій, Іванці Савицькій, цій, що дивиться на світ та всю суєту життейську з висот II вікна. От, цікаво, що вона напише цим разом у ,,Свободі'' на святоіванську тему?

Ікер

1-ий ТОМ СПОМИНІВ ДАНИЛА ШУМУКА

Гельсінкі, Фінляндія (Українська Інформаційна Служба ,,Смолоскип"). — З України дістався сюди 1-ий том споминів Данила Шумука, довгорічного політв'язня, польських, німецьких і совєтських тюрем і концтаборів. Спомини, які дісталися сюди, мають заголовок ,,Оповідання про пережите" і є писані ручно самим Данилом Шумуком.

Разом зі споминами дісталася сюди також передмова на одинадцятьох сторінках машинопису, написана його друзями, які мабуть ще перебувають на волі. Передмова починається такими словами:

,,Ми, на той час ще молоді українці-киевляни, познайомилися з Данилом Шумуком і стали з ним друзями невдовзі після його звільнення наприкінці 1967 року з мордовських таборів. Це були світлопам'ятні 60-ті роки національного піднесення на Україні, ознаменовані іменами Є. Сверстюка, В. Чорновола, В. Мороза, І. Світличного та багатьох інших речників національної української ідеї.

Д. Шумук постав перед нами досвідченим, загартованим борцем за справу вільної України і мучеником за неї, маючи вже на той час трагічний стаж в'язня польських, німецьких та радянських тюрем і лагерів. З Шумуком було цікаво розмовляти, у нього було чого повчитися, він справляв враження людини самовідданої, щирої, відвертої, яка йде лиш за голосом своєї совісти і над усе цінує Правду й Людяність, ненавидить всіляке лицемірство й пристосуванство навіть в ім'я ідеї, — девіз: ,,Мета освячує засоби", — був і є для нього завжди чужий і неприйнятний. Ідея і мета життя Шумука — незалежна демократична Україна були і лишаються також і нашими. Звісно, мали місце й певні незгоди, розходження між нами, тривали суперечки, дискусії, але в головному ми були єдині, злютовані ідейним побратимством".

На Заході було переконання, що 1-ий том споминів взагалі пропав або був в руках КҐБ, а про роки 1964—1970 Д. Шумук не писав. Про це у передмові пишеться:

,,Як перший том, так і частину другого тому за період 1964 — 1970 рр., у зв'язку з обставинами довелось переховувати в різних місцях, а потім навіть довго розшукувати і лише тепер ми дістали можливість передати їх на Захід для видання, як і деякі лагерні листи Д. Шумука до різних друзів.

Таким чином перед читачами в двох томах постає трагічний життєпис Данила Шумука за 56 років — від дня народження (30 грудня 1914 р.) до 1970 року. Це вельми вагомий документ не тільки людський, а й національно-історичний: людина, українець, наш сучасник, в гущі важливих суспільно-політичних подій буремного XX віку. Наскрізна лінія життя цієї людини— пошуки Істини й боротьба за неї в історично конкретній обстановці через участь в суспільних змаганнях, в різних партіях і організаціях, у спілкуванні з самими різними колективами й людьми, в еволюції від комунізму до ,,шляхетного націоналізму" (термін Шумука).

Основним змістом 1-го тому споминів Д. Шумука є пошуки, від дитинства, здійснення його власного ідеалу. Тут немає полеміки (як було в другому томі) з ОУН і Донцовською ідеологією ,,волевого націоналізму". Тут чітко визначена еволюція від комунізму до його власних ідеалів. Данило Шумук пише у 1-му томі (цитуємо):

,,...Небажана дитина в чималій селянській сім'ї на Волині, ще змалку я зазнав багато горя й несправедливості і вже тоді переповнився великим співчуттям до всіх покривджених та знедолених органічним прагненням їм допомогти, захистити...я з 12 років почав духовно готувати себе до...тортур, мук і страждань. Мені було навіть солодко думати про страждання за Правду".

,,...Соціяльне питання в прямому розумінні мене глибоко не хвилювало. Віссю всіх проблем для мене була свобода мислі, свобода переконань і свобода слова, а затим національна незалежність. Так ці питання виникли на світанку моєї суспільно-політичної діяльності, згодом утвердилися в мені і стали моїм переконанням, моїм кредом на все життя. І я був глибоко переконаний, що Комуністична партія прагне до розв'язання цих питань саме в такій площині..

У своїх споминах Д. Шумук пише, як на початку 1930-их років він прилучився до комуністичного руху, став активним членом КПЗУ, секретарем підпільного райкому комсомолу, до 1934 року зазнав чотирьох арештів, жорстоких тортур від польської дефензиви, відсидів 6 з половиною років у польських тюрмах, мужньо сприймаючи всі наруги й поневіряння. Після приходу совєтської влади на Західню Україну в 1939 році Д. Шумук вірний своїм комуністичним переконанням, активно співпрацює з новою владою, але, зіткнувшись з неможливістю і небажанням цієї влади розв'язати національне питання українців, кар'єризмом окремих представників влади, поступово розчаровується в комуністичній ідеї, а після перебування на Східній Україні, де він од населення дізнався про лихоліття примусової колективізації, про голод 1933 року і масові репресії 1937 року, то й зовсім пориває з нею,

(Закінчення на ст. 4-ій)

Іванна Савицька

З МОГО ВІКНА

У СВЯТ-ІВАНСЬКУ НІЧ

Шумлять і колишуться тихо старі крислаті ялиці на горі Ворочень, в моїй Лемківщині далекій. Вони — красуні ледве з землі виростали, ледве збиралися зеленіти, як хуртовина війни сколихнула рідним селом.

Роки пройшли, і ялиці, вірю, оцілили, вірю, що ще живі. Дика природа на шпилях високих гір, загартована сонцем і вітрами, зливами бур і громовиць, не кориться скоро людині, не гнеться під лезом сокир.

Шумлять ще й тепер, я вірю, старі, крислаті ялиці, свідки мого дитинства, щасливих літ.

І може, як і колись, у тиху Свят-Іванівську Ніч заворушаться під ялицями тіні, пробудяться сонні світлячки, заблимають в темінї ночі. Може чиясь рука, на спогад старого звичаю, запалить під Ворочнем собітку (свят-іванський вогонь) і просвітить комусь дорогу, комусь такому, що по довгих, довгих роках, шукаючи в рідних порогах квіту щастя, зустріне... спалене село...

УКРАЇНСЬКІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

дин кредитів першої категорії, потрібних для одержання лікарської нагороди признання від Американської Медичної Асоціації.

Культурно-розвагова програма почалась уже при урочистому офіційному відкритті З'їзду. Достойні гості зайняли місця за почесним столом. На залу увійшов 60-особовий мішаний хор ім. Олександра Кошиця при філії УНО у Вінніпегу, одягнений в народні строї під звуки двох трембіт, які несли хлопчики-гуцулята. Хор відспівав три національні гимни: американський, канадський і український та академічний гимн „Гаудеамус Ігітур''.

Змістовним словом відкрив З'їзд його господар д-р Ярослав Барвінський, привітав присутніх і відчитав привітальні листи від Патріярха Української Католицької Церкви Блаженнішого Йосифа, Митрополита Української Православної Церкви Владики Мстислава та від проводів багатьох українських центральних організацій та установ. Коротко промовляли: Митрополит Української Греко-Православної Церкви в Канаді Владика Андрій Мицюк і Митрополит Української Католицької Церкви Владика Максим Германюк, голова Головної Управи УЛТПА д-р В. Трухлий, голова Манітобського Відділу Т-ва д-р Б. Горський, д-р Ахіль Хрептовський від УККА, п. Сковрон від посадника Вінніпегу, д-р Джордж Джонсон від прем'єра провінційного уряду Манітоби та міністра здоров'я, д-р Богдан Балько від Об'єднання Українських Ветеринарійних Лікарів Північної Америки. Хор під диригентурою п. Володимира Климкова чудово відспівав кілька пісень українських композиторів. Присутні безперервними гучними оплесками довго не хотіли випускати хору із залі.

Під час спільного обіду запрошений гість проф. Ярослав Рудницький виголосив цікаву і актуальну доповідь на тему: „Українська мова у професійному житті''.

У п'ятницю вечері для учасників З'їзду, їх родин і гостей влаштовано т. зв. „Мініфолкльораму'' з музичною програмою, де п'ять столів були заставлені окремими стравами і напитками: українськими, канадськими, скандинавськими, французькими і німецькими.

В суботу увечері відбулась прогулька кораблем по „Червоній Річці''. Можна було оглядати прибережні оселі українців, серед них резиденції о. прелата Василя Кушніра і Владики Максима Германюка. Розвагову програму дав співочо-танцювальний гурток „Гуслі'' студентів Колегії Малої Семінарії ім. св. Володимира. Прогулянка закінчилась загальними танцями.

У неділю відбувся культурний вечір у Манітобському Театральному Центрі з виставкою творів мистця Лева Молодожанина і д-ра Тараса Снігуровича та висвітленням двох фільмів С. Новицького: 1/„Історія українських піонерів у Манітобі'' і 2/„Українська писанка'' та біографічний фільм про мистця В. Курелека.

У понеділок гутірка при коктейлях започаткувала величавий бенкет і баль з участю біля 350 осіб. Після молитви, яку проказав Владика Максим, д-р Я. Барвінський передав дальше ведення програми п. Ярославові Семчишинові, який представив почесних гостей, серед них також президента СКВУ отця прелата В. Кушніра і президента КУК д-ра Сергія Радчука. Далі промовляв президент Канадської Медичної Асоціації д-р Кем Вайлі, а за ним посадник міста Вінніпегу Роберт Стін. Оба промовці, яким д-р В. Трухлий передав почесні листи і відзнаки УЛТПА, підкреслили великий вклад українців у культурну скарбницю Канади. Головна Управа УЛТПА відзначила почесними грамотами за їх професійні і громадські заслуги д-рів: Романа Цурковського, Михайла Логазу та Івана Полюка, а всім бувшим головам Т-ва висловила „признання за їх видатну і віддану працю для добра УЛТПА'' у формі мосяжних табличок і спеціяльних відзнак, які д-р В. Трухлий присутнім на бенкеті вручив особисто, а неприсутнім передав через приятелів. Головами Головної Управи УЛТПА за час його 28-літнього існування були д-ри: Роман Осінчук (перший голова і засновник Т-ва), Ярослав Воєвідка, Богдан Макарушка, Ростислав Сочинський, Мирон Зарицький, Богдан Олесницький (покійний), Юрій Трухлий, Богдан Шебунчак, Олег Волянський, Юрій Кушнір і Ахіль Хрептовський.

Після вечері відбулася багата мистецька програма. Молодий Іван Майба, син лікаря, відіграв кілька мелодій на фортепіяні, скрипці і на дзвіночках. Баритон Ярослав Щур відспівав три ліричні пісні. Гуцульський танець виконала пара танцюристів, учнів п-і Дарії Крижанівської-Снігурович, яка очолює школу танців при Королівському Балеті. Чоловічий квартет „Континенталс'' виконав кілька пісень. На закінчення ансамбль „Орлан'', що складався з кількох десятків дівчат і хлопців, під хореографічним проводом лікаря д-ра Тараса Бабуха, з мистецьким хистом і динамічною енергією виконав в'язанку народних танців.

При звуках оркестри Т. Комаря учасники балю гуляли далеко поза північ...

В рамках З'їзду відбулась також Ділова Конференція членів Головної Управи УЛТПА і голів Відділів Товариства, де обговорювано різні організаційні справи, також планування майбутніх Наукових З'їздів, і реферат д-ра Р. Оришкевича на тему плянів розбудови Українського Медичного Музею.

З'їзд, у якому взяли участь понад 100 членів УЛТПА і втричі більше гостей, закінчився у вівторок, 4-го липня, спільним сніданком. Учасники роз'їхались, з жалем покидаючи Вінніпег і його гостинну українську громаду.

Підсумовуючи наш репортаж, мусимо ствердити, що цьогорічний Науковий З'їзд УЛТПА, це — один з найбільш успішних з'їздів, бо відзначався великою кількістю (25) високо наукових доповідей, які були виголошені в більшості українською фаховою мовою. Прелегентами були спеціялісти у своїх ділянках, здебільша професори медичних факультетів. Зокрема треба дати признання Манітобському Відділові УЛТПА, який хоч існує тільки три місяці, мав змогу делегувати на З'їзд аж 12 доповідачів.

Організаційному Комітетові, в склад якого, крім д-ра Я. Барвінського, входили ще д-ри: Б. Горський, Л. Держко, І. Каліцінський і п. Я. Сенишин, допомагав і виконував багато технічної праці Комітет Пань у складі: Марія Барвінська (голова), Орися Горська, Дарія Ніжанківська-Снігурович, Рома Каліцінська, Марія Матвійчук, Ляриса Кривуляк, Наталя Бачинська, Маргарета Грушовець, Соня Лебедин і панночки: Марійка Кривуляк і Оля Ферре. У вислідї цих спільних зусиль, невтомної праці і вмілій організації ми мали змогу у вільний від наукових сесій час насолоджуватись знаменитою культурно-розваговою програмою.

Науковий З'їзд Українських Лікарів Америки і Канади мав не мале значення в ділянці популяризації української справи не тільки в провінції Манітоба, але й в усій Канаді. Про З'їзд писали місцеві щоденники, говорили радіовисильні. Телевізійна станція Сі-Бі-Сі перевела інтерв'ю з головою УЛТПА д-ром Василем Трухлим в англійській і французькій мовах і це того ж дня було показане на телебаченні на „каналах'' 2, 4 і 10.

Не менш важливою подією було те, що посадник Вінніпегу найменував теперішнього голову УЛТПА д-ра В. Трухлого на бенкеті, а першого голову і основника Т-ва, д-ра Р. Осінчука на окремій авдієнції почесними громадянами цього міста, вручаючи їм відповідні грамоти.

28-ий Науковий З'їзд — це дальший крок вперед у розвитку Українського Лікарського Т-ва Північної Америки, доказ його живучости і важливої ролі, яке воно відіграє серед українського суспільства.

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Марта Турчин скінчила коледж з почестями, вступає на медичний факультет

Марта Турчин

Ріно, Невада. — Марта Турчин, дочка Петра й п-ні Турчин успішно закінчила в травні ц. р. місцевий коледж з відзначенням, отримуючи ступінь бакалавра з мистецтва та науки. Цієї осені починає студії медицини в місцевому університеті.

Марта Турчин відома багатьом гостям на Союзівці, де вона протягом кількох вакацій була учасником Курсів Українознавства. Марта виявила свій многогранний талант як промовець, танцюрист, співак та організатор. В Ріно, крім курсів у коледжі, Марта також була професійним тенісовим інструктором на міських тенісових кортах та брала участь в інших спортових ділянках.

Марта родилася вже в Америці, й хоча її родина живе далеко від українських скупчень, завдяки заходам та пильности її батьків-патріотів вона вповні опанувала українську мову в слові та письмі.

Марта Турчин цікавиться також політичним життям та часто пише листи до сенаторів і конгресменів, у своєму стейті, закликаючи їх стати в обороні українського народу, головно в обороні переслідуваних українських політичних в'язнів.

Марта є членом 48-го Відділу УНСоюзу в Сан Франсіско, Каліфорнія.

Н. Н.

ЕКСПАНСІЯ...

(Закінчення зі ст. 2-ій)

рухи саме в його північних провінціях. Сепаратизми можуть стати підоймою найближчих спроб дестабілізації. Пакистан є традиційним приятелем Китаю, зміцнює зв'язки з помірковиним арабським бльоком, почав політику примирення з Індією Моражі Дезаї. Але завжди важко, щоб тільки політичні й економічні комбінації були переможними проти московсько-совєтського експансіонізму, котрий є також військовим.

Один із парадоксів сучасної світової політики це те, що так зв. „третій світ'', який виник під знаком часто двозначного невтралізму, майже всюди протиставиться московсько-совєтському імперіялізмові, тоді як Америка, котра довгий час була самітна в тому зусиллі, здається хоче дезертирувати боротьбу. В обличчі картини драматичних подій Картер покищо попереджає тільки, що совєтська стратегія може... „пошкодити розрядці''.

Єдина західня країна, яка обережно, але з гордою гідністю протиставиться підривним діям в Африці, це Франція, яка військово є присутня в Чяді й Сагарі та повітряна інтервенція якої в березні 1977 року й в травні біжучого року була рішальною в стримленні спроби розчленування Заїра. Французький міністер закордонних справ Гіренго сказав з нагоди інтервенції французьких парашутистів у Шабі, що „велика країна не може відмовитися від усякого риску''. Але Франція, якщо є великою країною, не є великою потугою. Єдина велика потуга Заходу — ЗСА — заінтересована якраз не виставлятися на жадне ризико.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Замість квітів на могилу
сл. п. Маркіяна Готя

Його дружина Зофія Готь передала на Стипендійний Бразилійський Фонд $190.00, які зложили на її руки приятелі:

50.00 дол. — Анна Буняк і Михайло Думка;
25.00 дол. — Павлина Книш;
по 20.00 дол. — Ярослав Вижницький, Оля Кобзар, Анна Кухарук, Христина Льорх, Стефан Салик;
15.00 дол. — Люся Паладій.

Дня 17-го червня 1978 р., о год. 4-ій ранку, в лікарні Ривердейл у Торонті, Канада, по тяжкій і довгій недузі заснула в Бозі наша Дорога СЕСТРА

бл. п.

ОЛЬГА ГАДУНЯК
з дому КЛІШ

нар. 18-го березня 1913 р. в Синяві, біля Ярослава, Галичина. Похорон відбувся дня 20-го червня з заведення Оґден на кладовище Пайн Гілл у Торонті.

Від мене особисто і в імені сестер і братів в Україні, Польщі і Канаді, складаю щиро дорогою дуже сердечну подяку Усім, які старалися облегшити Хворій її терпіння, а відтак віддали їй останню прислугу.

Високопреподобному Отцеві Пароховї церкви св. Петра і Павла о. Іванові Ващукові дякую за часті відвідини Хворої в лікарні й уділювання Найсвятіших Тайн і Тайни Єлеопомазання, за відправлення Панахиди й похоронної співаної Служби Божої, запечатання гробу та теплі слова прощання в часі Панахиди й на Службі Божій. Високопреподобним Отцям Мирославові Байраковї та Михайлові Харині за співучасть у відправленні Служби Божої, прегарних похоронних відправ і запечатання гробу, а о. Байракові, окремо, ще за участь у Панахиді і слова розради на тризні. Нехай Господь винагородить сторицею безінтересовний труд і увагу, яку Отці виявили Покійній і її родині.

Щиро дякую Відділові Ліги Українських Католицьких Жінок при церкві св. Петра і Павла за відвідини Хворої дома і в лікарні, за молитви, Служби Божі, квіти, улаштування поминок; зокрема паням Оксані Микитюк, Анні Маковенській і Парасkeвії Олещук та їхнім родинам, які багато часу присвятили бл. п. Олі, а відтак дуже віддано допомагали мені, необізнаній з чужим містом, в аранжуванні похоронів. Дякую Панству Петрові й Парані Олещукам за відступлення своєї просторої хати на поминки. Пані Христі Микитюк за випозичення цінних ікон, для прикрашення каплиці, панству Ірині й Інж. Юрієві Романчукевичам за довголітнє приязне відношення до Покійної, пані Марії Табаці й д-рові Степанові Росоці за допомогу Олі в улаштуванні в Торонті. Всім, що гарно співали на Панахиді і Службі Божій; мужчинам, які несли домовину і взагалі Всім, що взяли численну участь у похоронах, дарували Служби Божі і квіти, як також пані Мілдред Гровс і похоронному заведенню Огден, — дякую від щирого серця. Нехай добрий Бог заплатить.

ЛЮБОВ КЛІШ-ЦЕГЕЛЬСЬКА з Родиною

Гантер, Н. Й. Гантер, Н. Й.

Подаємо до відома, що

в суботу, 8-го липня 1978 р., о год. 7:30 веч. в „Гражді" при церкві св. Ів. Хрестителя

буде відкрита

ЗБІРНА МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА КАРТИН

Виставка триватиме до Дня Праці (Labor Day)

ДО ЧИСЛЕННОЇ УЧАСТИ ЗАПРОШУЄ —

ЦЕРКОВНИЙ КОМІТЕТ

БУДІВЕЛЬНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ
СВ. АПП. ПЕТРА І ПАВЛА в ГЛЕН СПЕЙ, Н. Й.

запрошує Парафіян і Українське Громадянство на

ХРАМОВЕ СВЯТО

в неділю, 16-го липня 1978 року

УРОЧИСТА СЛУЖБА БОЖА, о год. 11-ій ранку.

Після Служби Божої —

ПІКНІК

на Оселі УРСоюзу „Верховина"

Квитки на автобус, який від'їде з-під Українського Народного Дому, 9-та вул. і 2-га Авеню, Ню Йорк, Н. Й., можна набути в Українській Православній Книгарні, 304 Схід 9-та вул. до 13-го липня. Тел.: (212) 533-2980.

Чікаґо й околиця!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Чікаґо, Ілл.

повідомляє, що

в суботу, 15 липня 1978 р., о год. 6:30 веч. в Союзовому Домі в Чікаґо, Ілл.

при 845 Н. Вестерн Авеню

відбудуться

ШИРШІ НАРАДИ ВІДДІЛІВ ОКРУГИ

Участь в нарадах повинні взяти члени Окружної Управи, всі відділові урядовці та делегати на 29-ту Конвенцію УНС.

В нарадах візьмуть участь:

д-р Мирон Куропась — заступник гол. предс. УНС
Інж. Анатолій Дорошенко — головний радний
Олена Олек — головна радна

За Окружну Управу:

Михайло Сорока, голова — Степан Горалевський, секретар

Замість квітів на могилу
бл. п. Володимира Іванусі
складаємо 25.00 долярів
на Фонд Верховного Архиєпископа „Церква в Потребі".
Ірина і Петро ПАЛАШЕВСЬКІ

ПОДЯКА

Не маючи змоги особисто подякувати Всім, що віддали останню пошану Покійному

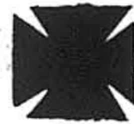
сл. п. Проф. Д-рові Інж.

МИКОЛІ ЗАЙЦЕВУ

та взяли участь в похороні, а також відповісти на численні надіслані мені вислови співчуття — бажаю цією дорогою передати Їм за це щирі слова подяки. Зокрема бажаю зложити найщирішу подяку Блаженнішому Владиці Митрополитові Мстиславові за молитви над домовиною та зворушливі слова прощання, настоятелеві Церкви Св. Тройці о. Митрофорному Протоієреєві проф. д-рові Ю. Шумовському за відправлення Св. Літургії та Панахиди і за прощальну промову, о. Протопресвітерові А. Селепині, ректорові о. Протоієреєві Ф. Істочинові і о. Протопресвітерові Ф. Шпаченкові за відправлення Літії і участь в похороні, та представникам українських установ і організацій і Друзям по Зброї — за участь в похороні і прощальні слова над домовиною. Всім Присутнім дякую також за участь у похоронних відправах та за надіслання щирих слів співчуття.

Зокрема бажаю зложити також найщирішу подяку ВП. П. Президентові Української Народної Республіки Миколі Лівицькому, ВП. П. Ректорові Українського Технічно-Господарського Інституту в Мюнхені і Всім, що надіслали, чи висловили усно численні слова співчуття у моєму тяжкому горі.

У глибокому смутку —
ВАРВАРА ЗАЙЦЕВА — дружина

Ділимося жалібною вісткою, що 5-го липня 1978 року, відійшов у Вічність, на 86-му році свого трудолюбивого життя

бл. п.

Д-р ВОЛОДИМИР ҐАЛАН

основник і довголітній Президент Об'єднання Бувших Вояків Українців в Америці, учасник Українських Визвольних Змагань, старшина Української Галицької Армії, визначний суспільний і політичний діяч.

ПАНАХИДА буде відслужена в неділю, 9 липня 1978 р., в похоронному заведенні М. Нєсевича, 109 Схід Тейбор Рд., Філадельфія, Па., о год. 6-ій по пол.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в понеділок, 10-го липня 1978 року, о год. 8:30 рано, з того ж похоронного заведення до церкви Благовіщення Пресв. Діви Марії, а опісля на український цвинтар у Факс Чейсі.

Достойній Дружині і Родині, складаємо наші щирі співчуття в їхньому тяжкому горю.

Головна Управа
Об'єднання Бувших Вояків Українців в Америці

Український Конгресовий Комітет Америки

з жалем повідомляє Українську Спільноту, що в середу, 5-го липня 1978 року, по довгій недузі, упокоївся в Бозі

бл. п.

Д-р ВОЛОДИМИР ҐАЛАН

нар. 1893 р. у Західній Україні.

В добу Українських Визвольних Змагань 1918-20 рр. комендант Артилерійського Полку Української Галицької Армії, учасник і співтворець І.Конгресу УККА 1940 р. у Вашингтоні. Від того часу постійний член керівних органів Українського Конгресового Комітету Америки, останньо член Екзекутиви.

Бл. п. Д-р Володимир Ґалан з дня Його приїзду до ЗСА в 1923 р. відігравав важливу ролю у формуванні української національної політичної думки. Він вояк-громадянин, що труд свого життя, передовсім віддав на суспільну допомогу своїм братові.

Організатор допомоги для українців емігрантів Европи після II світової війни, організатор і Екзекутивний Директор ЗУАДК-у, довголітній президент банку „Українська Щадниця" у Філадельфії, організатор і голова Української Стрілецької Громади, голова Об'єднання Бувших Вояків Українців в Америці.

З 1956 р. член проводів багатьох українських організацій в ЗСА. Відійшла людина невтомної праці і посвяти для громадських справ.

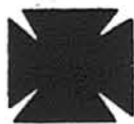
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій дружині Ярославі, синові Артурові і Родині, складаємо наші глибокі співчуття.

ЕКЗЕКУТИВА
УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

Українське Кооперативне Видавництво „Червона Калина"

зі смутком повідомляє своїх Членів і все Українське Громадянство, що дня 5-го липня 1978 року відійшов у Вічність

бл. п.

Д-р ВОЛОДИМИР ҐАЛАН

б. голова Ради Директорів Видавництва.

Опечаленій Дружині і Родині Покійного складаємо щиросердечні вислови співчуття.

Рада Директорів В-ва

І-ий ТОМ СПОМИНІВ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

втрачає, як він пише, мету життя.

Кілька уривків з І-го тому споминів Д. Шумука:

„...Саме в цей період (1925 рік) народилося політичне життя в нашому селі. Почалося воно в нашій хаті. Мені було тоді одинадцять років. Я з радісним трепетом, по-дитячому пильно вбирав у себе все сказане і прочитане. Не було там слухача, пильнішого за мене. Мені здавалося, що в нашій хаті щойно народжується Правда, і я вірив, що промені цієї Правди обігріють усіх знедолених, у тому числі й мене".

„...А взагалі дуже важко було розібратися, яка політична та ідеологічна течія в чому і на скільки була права. Я, скажімо, не міг йняти віри, щоб Радянський уряд, уряд робітників і селян, уряд комуністів, яких я обожнював, міг свідомо і пляномірно винищувати найстрашнішою голодною смертю тих самих робітників і селян, з яких сам вийшов і чиїми руками завоював радянську владу. Я всім єством ненавидів усю ту пресу і людей, що опльовували Радянський союз... У молодості я був емоційний і пристрасний, тому як уже віддався якимсь ідеалам, то цілком і беззастережно. Сумніватися я не вмів, бо не здатний був самостійно, критично думати. Я беззастережно вірив у ту доктрину, яка ще в дитинстві полонила мою тугу за правдою...

Мій рідний дядько Яків повернувся з прощі з Почаєва і привіз окраєць хліба, який дав йому один втікач з Радянського Союзу. Дядько прийшов до нас і, витягши з кишені окраєць чорного, як земля, хліба з трави, сказав:

— Ось, глянь, Даниле, яким хлібом годують у комуністичному раю, за який ти борешся.

— Ні, дядьку, ви мене нічим не переконаєте. Я ніколи не повірю, щоб з Радянської України до Польщі втік хоч один чоловік. Цей хліб пекли тут, а не в Радянському Союзі, і пекли зумисне для того, щоб відвернути увагу від світової кризи, від небезпеки безробіття, від злиднів трудового люду в капіталістичному світі..."

„...Сталінові потрібне було вбивство Кірова, щоб легше мобілізувати сили проти неугодних йому людей у партії і щоб було чим виправдати свою безпрецендентну жорстокість... Кожна диктатура тримається на страхові. Диктатора боїться всі і диктатор боїться всіх..."

ПОВІДОМЛЕННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ

З уваги на те, що в днях від 24-го ЛИПНЯ до 6-го СЕРПНЯ, включно, „Свобода" НЕ БУДЕ ПОЯВЛЯТИСЯ — проситься всіх, хто мав би на цей час якісь оголошення, надіслати їх до публікації перед тією ДВОТИЖНЕВОЮ перервою.

Чергове число „Свободи" в понеділок, 7-го серпня, з датою вівтірка, 8-го серпня.

РІК-У-РІК...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

і, найголовніше, посвятою.

Навчання гри на бандурі проводиться під патронатом Капелі Бандуристів ім. Т. Г. Шевченко, як найбільш авторитетного чинника мистецтва гри на бандурі.

Літо 1977

В минулому сезоні кобзарський табір був під мистецьким проводом маестра Г. Т. Китастого і його асистента Петра Гурського, а табір українознавства був під проводом д-ра Я. Гурського. Ці особи з допомогою ще багатьох запрошених Таборовою Комісією ОДУМ-у відомих особистостей українського культурного світу вкладали в молоді душі нашої прекрасної молоді любов і теплоту до свого рідного. Вислід цієї праці було видно на концерті, який був заключною точкою праці табору.

„Ваші діти дуже гарні" — поетично й з усмішкою говорить Григорій Трохимович Китастий. „В них я бачу лише позитивне. Їхня праця протягом двох тижнів таборування вже є незаперечним доказом позитивів. Капелі Бандуристів припала місія нести в світ бандуру. Бандура — це не бренькання — це засіб вивчення душі українського народу. В ній захована і туга, і радість, перемога і слава, в ній ціла історія українського народу. Нашою метою на таких таборах є навчити отих молодих ентузіястів, як осягнути музичну досконалість..."

Д-р Яків Гурський не мав часу на спокійний літній відпочинок. Його літній період — це праця на Українському Вільному Університеті в Мюнхені, де він кожного року присвячує свій вільний час, даючи виклади з українознавства для української молоді. На таборі ця праця ще тяжча, бо тут знаходиться молодь різного віку і рівня знання української культури й мови. В програмі дня табору дається приблизно чотири академічні години викладів.

Минулого року учасники табору блискуче здали іспит зі свого осягнення на таборі українознавства. Цей іспит був у формі прекрасного концерту. Були добрі керівники табору і тому учасники здали іспит на відмінно. Прекрасно лунали патріотичні мелодії, як „Гей не дивуйтеся....", „Марш повстанців", глибоко ліричні й мелодійно складні поезії — „Із-за гори кам'яної"..., унікальні українські мелодії дум, народні пісні, пісні бандуристів „Нагадай бандуро", „Взяв би я бандуру" і над усім тим велично, таємничо, прекрасно-мелодійно лунав „Гомін степів". І тоді ми бачили в очах автора Григорія Трохимовича біль за спотворення і спльондрування краси українського степу московськими наїздниками... Так, це було прекрасно бачити ту українську молодь, яка в своїй душі носить чисте українське серце.

Літо 1978

Так, це буде прекрасно й цього року на Одумівці, де знову в днях від 29-го липня до 12-го серпня 1978-го року буде відбуватися шостий табір українознавства.

За словами Петра Івановича Китастого, відповідального за кадри Капелі Бандуристів ім. Т. Г. Шевченка, „Наш табір кобзарський на „Києві" заповідається на славу!" Таке передбачення має всі дані, бо на цьому таборі буде зустріч і змаг поколінь: молоді інструктори-бандуристи — Микола Дейчаківський, Р. Роточко, середнього віку — П. І. Китастий, Ю. І. Розгін і досвідчені життям і знанням сиві ветерани — маестро Г. Т. Китастий, який з радістю й захопленням віддає свій час, вміння і знання молоді, та Петро Ф. Гончаренко, бандурист-віртуоз адміністратор Капелі Бандуристів ім. Т. Г. Шевченка, який даватиме гутірки з ілюстраціями віртуозної гри на бандурі та навчатиме гри на бандурі лівою рукою по Зіньківському способу.

Це ще не все. На цьому таборі має бути також наш славний оперовий співак член Капелі Бандуристів Михайло Мінський, який буде займатися по вокалу та постановці голосу.

Отже, чи може бути краща програма табору, якщо до цього додати виклади з українознавства, спорт, гри, забави, купіль і життя на українському острові.

* * *

На таборі українознавства на Одумівці пісня під звуки безсмертної бандури і слово ушляхетнюватимуть ще більше душі української молоді. В них буде невидимо, але певно засіватися зерно знання української культури. З цього зерна виросте міцне розложисте дерево, яке своєю могутністю роздушить вплив сьогоднішніх таємничо-розкладових історій телевізійних програм.

Наше слово до Батьків: молодість Ваших дітей буває лише раз в житті. Це час, коли людина переходить процес свого остаточного фізичного й духового формування. Дайте своїм дітям можливість позитивно оформити їх душі, вбрати їх в панцир української духовости, якого не в силі буде розбити страхіття наркотичної доби, в якій їм лукава доля призначила жити. Майбутність її беззаперечно залежатиме від того, яким кормом ми будемо годувати їхню спрагнену душу. Кожна душа стремить до краси. Українська духовість має в собі непересічну красу, можливо найкращу в світі (і тому над нею так знущаються!). Відповідальність батьків є влити цю красу в душі їхніх дітей.

На українських таборах наша молодь не лише навчається української музики, слова, історії, мистецтва — на цих таборах вона має можливість жити разом зі своїми новими і старими друзями спільними по крові, у рідному оточенні, на клаптику української землі.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПАВЛО ЗАБЛОЦЬКИЙ, член УНС Відд. 367 Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестері, Н. Й., помер 30 січня 1978 р. на 54 р. життя. Нар. 20 грудня 1923 р. в Магдалівці, Тернопіль, Зах. Україна. Членом УНС став у 1955 р. Залишив у смутку дружину Віру, дві доньки і три внуки та братів і сестер в Україні. Похорон відбувся 1 лютого на цвинтарі Голі Сепалчер в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Попович, секр.

АННА ЛЕСИН, член УНС Відд. 8 Т-ва „Подільська Січ" в Йонкерс, Н. Й., помер 2 лютого 1978 р. на 81 р. життя. Нар. в 1896 р. в с. Поручан, Галичина, Зах. Україна, став членом УНС в 1954 р. Залишила у смутку сина Михайла та дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 6 лютого 1978 р. з церкви св. Михаїла на цвинтарі Мт. Гови Гайстінгс, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Марія Кульчицька, секр.

ГРИГОРІЙ Ю. СЕНЮК, член УНС Відд. 444 Т-ва ім. М. Лисенка в Саскатуні, помер 17 січня 1978 р. на 74 р. життя. Нар. 1904 р. в Старих Кутах, Зах. Україна. Членом УНС став у 1953 р. Залишив у смутку дружину Марію, двох синів і дочку та внуків. Покійний був членом місцевої філії УНО, Кредитової Спілки „Нова Громада" і був активним в громадському життї. Похорон відбувся 20 січня 1978 р. на цвинтарі Вудлан в Саскатуні.

Вічна Йому Пам'ять!
Л. Вовк, секр.

АНДРІЙ СВІТЕНКО, член УНС Відд. 46 Т-ва „Воля" в Ню Йорку, помер 7 квітня 1978 на 76 р. життя. Нар. в 1902 р. в Городку, обл. Львів. Членом УНС став у 1949 р. Залишив у смутку 4 доньки: Ірину Захарчук, Богдану Зачкевич, Марію Гивель, Юлію Сидорович, і 9 внуків. Залишив також брата з родиною. Похорон відбувся 10 квітня 1978 р. на цвинтарі Моунт Олівет, Квінс, Ню Йорк.

Вічна Йому Пам'ять!
Іван Скіртянський секр.

МИХАЙЛО БІЛОСКУРСЬКИЙ, член УНС Відд. 292 в Детройті, Міч., помер 26 квітня 1978 р. на 70 р. життя. Членом УНС став у 1951 р. У смутку залишив дружину Меланію, доньок Оресту і Стефанію, брата Івана, ближчу і дальшу родину в Америці, в Канаді і на Рідних Землях. Похорон відбувся 29 квітня 1978 р. на цвинтарі Моунт Олівет в Денвері, Колорадо.

Вічна Йому Пам'ять!
Отелла Федик, секр.

Д-Р БОГДАН МАРТИНОВИЧ, член УНС Відд. 495 Т-ва Пластовий Відділ у Вінніпегу, помер 2 лютого 1978 р. на 62 р. життя. Народився в 1915 р. у Відні, Австрія. Членом УНС став у 1957 р. Залишив у смутку дружину Рому, сина Ореста і дочку Таню. Похорон відбувся 6 лютого на цвинтарі Усіх Святих, у Вінніпегу.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Продан, секр.

МАТИЛЬДА БАЛАЦЬКА, членка УНС Відд. 367 Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестер, Н. Й., померла 28 січня 1978 р. на 83 р. життя. Нар. 4 червня 1894 р. на Рідних Землях. Залишив у смутку сина Івана і дочку Марію та 4-ох внуків і 8-ох правнуків. Похорон відбувся 30 січня на цвинтарі Голі Сепалчер в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Попович, секр.

ІВАН РАКОЧИЙ, член УНС Відд. 448 Т-ва „Самопоміч" в Монтреалю, Квебек, помер 17 січня 1978 р. на 74 р. життя. Нар. 1903 р. в Настасові, Україна. Членом УНС став в 1960 р. Залишив в смутку дружину Марію, 2 дочки: Олесю і Сильвію. Похорон відбувся 20 січня 1978 р. на цвинтарі Коте дес Нейґес в Монтреалю, Квебек.

Вічна Йому Пам'ять!
Ольґа Плешкевич, секр.

КАТЕРИНА КИСІЛЬ — дружина кол. довголітнього секретаря Відділу, довголітня членка УНС Відділ 336 Т-ва „Сокіл" в Клівеленді, Огайо, померла 13-го травня 1978 р. на 86-му році життя. Покійна народилася в 1892 р. в Мілятичі, Зах. Україна, і стала членкою УНС в 1927 р. Полишила в смутку мужа Григорія і дві дочки. Похорон відбувся 14-го травня 1978 р. на цвинтарі Brooklyn Cemetery в Клівеленді, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
В. Стригун, секр.

ПЕТРО КОХ, член УНС Відд. 73 Т-ва „Тарас Шевченко" в Провіденс, Р. Ай., помер 17 січня 1978 р. на 89 році життя. Нар. 15 червня 1889 р. в с. Заболотці, пов. Броди, Україна і став членом УНС в 1923 р. Залишив у смутку синів — д-ра Петра і Вілліяма та братів — Михайла (Канада) і Вілліяма (Флорида). Похорон відбувся 20 січня 1978 р. на цвинтарі св. Марії у Вест Ворвік, Р. Ай.

Вічна Йому Пам'ять!
Дмитро Василик, секр.

МИКОЛА БЄДЗИК, член Відд. 334 Т-ва Івана Франка в Клівленді, помер 7 січня 1978 р. на 85 р. життя. Нар. 1892 р. в Україні. Членом УНС став у 1922 р. У смутку залишив дві дочки: Стеллу і Катерину та 2 внуків. Похорон відбувся 10 січня 1978 р. на цвинтарі Бруклин Гайтс, Клівленд.

Вічна Йому Пам'ять!
Стефанія Боганек, секр.

ІВАН ХОЛОДНЯК, член УНС Відд. 334 Т-ва Івана Франка в Клівленд, помер 4 лютого 1978 р. на 81 р. життя. Нар. 1896 р. в Липці, Харків, Україна. Членом УНС став у 1961 р. Залишив у смутку дружину Юлію, дочку Едіту Морозинську, зятя Михайла Морозинського та трох внуків. Похорон відбувся 7 лютого 1978 р. на цвинтарі Бруклин Гайтс, Клівленд.

Вічна Йому Пам'ять!
Стефанія Боганек, секр.

ТАРАС ЛОЗИНСЬКИЙ, член УНС, Пластовий Відд. 68 в Рочестері, Н. Й., помер 11 лютого 1978 р. на 63 році життя. Нар. 14-го жовтня 1915 р. в Коломиї, Зах. Україна, кол. член хорів Котка, Городовенка, Божика та Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка. Залишив у смутку дружину Марію, сина Яромира, брата о. Богдана, сестри Ольгу, Ірину та Ярославу, тещу Наталію Чужак, ближчу й дальшу Родину в ЗСА, Канаді й Україні. Похорон відбувся 14-го лютого 1978 з церкви св. Иосафата в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Лещишин, секр.

ПЕТРО ДИВАЙЛО, член УНС Відд. 372 Т-ва Івана Франка в Плейнфілд, Н. Дж., помер на 70-му році життя. Нар. 19 березня 1907 р. в Радехові, Україна, став членом УНС 30 вересня 1946 р. У смутку залишив дружину Катерину, дочку Марусю Серну; сина Юрка і п'ятьох внуків. Похорон відбувся 24 січня 1978 р. на цвинтарі ст. Гелена в Норт Каролайна.

Вічна Йому Пам'ять!
И. Ярема, секр.

ДАНИЛО КУЦЬ, член УНС Відд. 379 Т-ва св. Юрія в Чікаґо, Ілл., помер 27 грудня 1977 р. на 80 р. життя. Нар. 31 жовтня 1898 р. в Україні. Членом став 30 вересня 1948 р. У смутку залишив дружину Анну, дочки: Наталію МкНайт, Аліс Ромек; унучки: Діяну Ромек і Джаніс Ромек та брата Юліяна. Похорон відбувся 30 грудня 1977 р. на цвинтарі Санленд Меморіял Госпітал в Сан Сіті, Арізона.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Семків, секр.

СТЕФАНІЯ СНІГУР, член УНС Відд. 217 Б-ва св. Иосафата в Рочестер, Н. Й., померла 2 травня 1978 р. на 67 р. життя. Нар. 1911 р. в Україні. Членкою УНС стала в 1950 р. Залишила в смутку мужа Михайла, синів Евгена і Богдана, брата в Україні, братанницю і братанка в Польщі. Пок. була членкою УККК. Похорон відбувся 6 травня 1978 р. на цвинтарі Голі Сепалчер в Рочестер, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Т. Кубаріч, секр.